

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Srat'a trugatorutul
(Lóvész-utcza), Nr. 5.
Serisorele nefrancate nu se vor
primi decat un numai de la coresponden-
tii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economico.

Va essi Joui-a si Dominec'a.

Pest'a, 14/26. Aprilie, 1873.

Cuventulu de tronu allu Imperatului se commentedia de legiunea diu-
nielor officiose, ca unu actu de inau-
guratiune pentru nou'a era plina de
ericiri. Cuventulu de tronu, dñeu acelle
larie, este inspiratu de conosciunt'a po-
statii, de securitatea successului pen-
tru nou'a lege electorale. Scurtu: bu-
nuri este la culme in regiunile cen-
tralisticice. Reu ni pare, ca nu potem
si noi senti bucuria fia sincera, fia pre-
dicta a centralistilor. Doisprediece
uni sunt, de candu antai-a-si data se
deschise era constitutiunale in Austria,
de atunci cate transformatiuni, cate es-
perimentatiuni, totu atate rateciri! Asta-
di ne affiam totu inca numai la in-
spetu, pentru ca suprematisatorii nu
asa ca poporele se pota collucra cu
devotamentu pre callea cea deschisa de
Monarculu, care prin cuventulu seu de
tronu acum a trei-a ora invita pre po-
porele selle la collucrare cu poteri unite.
Monarculu, cu gratia si graiesc d'in-
dunculu inimie selle, care nu pot
ori decat multumirea si fornicarea
poporeloru selle, ca ce numai d'in ace-
sa pote resulta si multumirea si forni-
carea lui. Dorere ince, ca consiliarii se-
i astuti, ascundiendo d'ainantea lui
mediulocle cari ar poté duce la callea
sa addeverata a reconciliatiunii gene-
rali, intocmescu lucrurile astfelu ca
in darurile vietiei constitutiunali se-
ba parte numai minoritatile, era ma-
joritatea poporeloru remane eschisa,
rendu parte numai de amaru si ves-
tiuni catu numele de cetatianu ostrun-
prescu li-sa facutu gretiosu si odiosu.
In tote aceste noi totu speram! Chi-
ru variantele evineminte, deseles trans-
formatiuni si nenumerantele esperen-
tiuni la cari au fostu suppusu acestu
imperiu si poporele lui, ne facu se spe-
nu, ca er'a ataturu incercari nesuc-
esse, de parte d'a se fi inchiaiatu,
chiu d'in caus'a neccessului, trebuie
si intre in noua fase, trebuie se reentre
la callea ce singura pote duce la mul-
tumire prin addeveratele mediulocle
si impacatiune, ca ce altintreace acestu
care si odeniora preapotinte imperiu,
avendu causa d'a mai essiste, mes-
tinutu trebuie se cadia in dissolutiune,
care dupa eternele legi alle naturei,
nu este potere care se-lu pota scapa.

De la acesta appretiure generale se
neemu la celle speciali. Cumca Mo-
narculu accepta bune resultate de la
nou'a lege electorale, este lucru firescu,
catu ca dinsulu, ca domitoriu consti-
tutionale trebuie se aiba incredere in
formele — daca sunt reforme, — in-
duusse prin starintele consiliariiloru
si a majoritatii senatului imp. de
acest'a este arteficial, lipsita fiindu
consentimentul si spriginita ma-
joritatii poporeloru. Dar noile alegeri
sunt departe si resultatulu va ale-
ga, daca noulu experientu are vietia,
ba? Acellu resultatulu va lumina si
Monarculu si, pre cum credemu, si
vedemu noi, astfelu, catu se va vedea
demnatu a li da drumulu si a si alege
si consiliari spre a inaugura unu altu
numai potrivitul pentru multi-
mire poporeloru, ce este tient'a dor-
itoru Monarcului. Fia ca atat u inim'a
si parintesa catu si a doseditelor
de popore, se guste acesta bucuria
sfila odata limanul multumirii.

Passulu referitoru la Galicia pare
adicu eventuala suscepere a negotia-
torilor de impacatiune, in catu acestei-a

nu i s'ar fi derogatu prin nou'a stare
a lucrurilor inaugurate cu inceputul
lui Aprilie. Cella pucinu acest'a se poate
deduce din enunciatiunile diariului ce
servesce de organu noului ministru fara
portofoliu, D. Ziemialkovski, ceea ce
numai cu conniventia senatului imp.
este possibile; inse le accopere velulu
viitorului.

Scenile sangerose in osebite parti
alle Europei, incepandu de la bivolarii
din Giurgiu pana la formal'a revolu-
tiune din Francofurt nu sunt chiaru
semne de placere si multumire, mai
alesu de vomu considera ca acelle se
repetiescu la nesce cause in apparuntia
neinsemnante, allu caroru motoriu prin-
cipale trebuie inse cautatu mai afandu.
Chiaru neinsemnata causa loru esterne,
a motivelor apparente, arreta ca trebuie
se essiste o causa latente a irritatiunii.
In Germania mai alesu simptomele
dau de cugetare omnilor de statu. In
Stuttgart, in Manheim, in Brucksal, in
Kaiserslautern si mai de currendu si in
mari dimensiuni la Francofurt, desordinea
au latu dimensiuni inspaimantatorie.
Aici, cine ar crede? revolutiunea s'a
escatu din caus'a ca pretiul bierei se
urcasse cu $\frac{1}{4}$, cruceru la cupa, si glo-
de omeni esfite ca d'in pamentu inun-
dara stratele, incurvantu le. Se dñce ca
noile turburari ammenintia si ca insa si
portarea provocatoria a ostilor prus-
sesci ar fi causatu multimea victimelor
si a sangelui versatu. Cu tote milliardele,
sau pota chiaru in urmarea immensiei
absorbtionii de atat a s'urcu be bani a
vistieriei prussesci, s'au produssu repe-
dea scumpete a mediulocelor de ali-
mentatiune, si saracirea mariloru classe
a poporatiunii facia cu repede inau-
tire a particularilor, turburandu-se
astfelu echilibriul economiei nationale.
Catra acestea se mai adauge situati-
unea politica desgustatoria si abru-
toria de spiritu. Trebuie ca noulu Tia-
ratu nemtiescu nu este sanatosu, d'aci
acesta nervositate, ce la celle mai ne-
insemnante cause degenera in convulsiuni.
In ajunulu mariloru eveneminte
poporele sunt irritate si trassaru la
cea mai mica attingere neplacuta, apoi
guvernele celle relle imboldescu nein-
cetatu poporulu, nelassandu-lu se odih-
nesca in pace. Se nu ne prinda mirarea
de starea cea sensibile a poporului, ea
si-are causele selle. Socialismul in
Germania, nu mai pucinu ca in Francia
n'a resarit d'in florile eucului, ci d'in
cause profunde. Francofurtul este alu
treile cuiuballu „internationale“ si mis-
camentulu lucratilor merge cu paasi
repedi spre una cataclysma. In dñile
antemartiali (1848) inca precesse ase-
menie simptome. Appropierea Prusiei
catra dinastie din Austria si Russa,
incenata cu atat a ostentatiune, este
coalitiunea intereselor conservatorie,
adeca regressula si acesta reactiune a
Prusalei va ascuati armele oppositiunii,
va immari periculu, ce nu va ramane
intre marginile noielui imperiu, ci va
incepe tota Europa in flacare. In
dñile nostre poporele nu sunt dispuse
a suferi, ca in evulu mediu, secle intrege
de impacatiune, asta-di revolutiunile se
numera abia dupa decenie.

Inchiajarea solenna a sena- tului imp.

Eri in 24 Aprilie, la 12 ore d'in
di, in sal'a de ceremonie a castellului
imp. de Vienn'a, unde se affla aduna-

ti toti senatorii si deputati precum
si membrii casei domitorie, apoi dem-
nitarii si innaltii funtiunari ai statului,
M. S. Imperatulu ocupandu-si loculu
pre tonu, inchise sessiunea senatului
imp. prin urmatoriulu cuventu te tro-
nu, ce l'au cettu siedindu si cu capulu
acoperit:

Onorab. Domni din ambele camere
a sanatului imperial! Candu cu in-
ceputulu activitatii constitutiunali a
Dv. ve adunasse in giurulu tronului
meu, vi annunciassem totodata marea
missiune intru deslegarea grelelor
probleme, spre a careiimplinire fu-
sessereti chiamati. Cu multumire con-
statatu ca acelle probleme si affara fe-
licita deslegare prin collucrarea Dv.
si a guvernului meu.

Collucrurii patriotice a Dv. succe-
se ca prin nemediulocit'a formare (ale-
geredirecta) a representatiuni senat. imp.
acestu-a se indiestredis cu necessaria independen-
tia, ca astfelu, — fara prejudicarea autono-
miei tierelor, — unitatii imperiului se des-
correspunditorii a espressione. Fia ca pre acesta
base se aduse tote poporele si partide, ca
in spiritulu reconciliatiunei, si in nobila omu-
latiune, cu poteri unite se collucre pentru ma-
rire si onoreo patriei communii si prospera
desvoltare a vietiei constitutiunali.

Nesuntiele d'a se incuvinatia regatului Gal-
liciosi estinderea autonomiei compatibile cu uni-
tatea si potestatea imperiului, n'au dusos la
scopulu dorit, cu tote aceste, chiamarea unui
Galicianu in consiliul coronei, acestu regat
trebuie se o considera ca una ingrijire continua.

Imperatulu, dupa ce amintesce re-
sultatele castigate pre terrenulu justi-
tiei, — allu sciintielor: prin organiza-
tiunea autoritatiloru scoleloru mai
innalte (Universitate, technica, si agri-
cultura), — mai de parte prin redi-
carea poterii de aperare a monarchiei
si desvoltarea militielor (Landwehr), —
prin inaintarea intereselor economi-
cice si de comunicatiune de la cari
spera incrementul creditului statului
si regularea prossima (?) a bugetului,
attingudu si imbunatatirea starii
materiali a officialitoru de statu, pre-
cum si ajutorarea clerului inferiore
prin urearea salaryelor, — si multumindu
pentru credint'a si alipireu
dovedita la intemplantimile de dorere
si de bucuria alle casei domitorie. —
adaude in fine, ca spriginirii senatului
imp. e d'a se multumiri realizarea ma-
ritiei prvelisice: a esibitiunii universi-
ali, prin care se desvolta tote poterile
de industria si cultura alle monachiei.

*Intre impregiurari favorabili intra in
vietia maretia, intreprindere, — dice mo-
narculu, — pacea Europei e neturburata si
Austria in tote direptiunile se affla in pro-
gressu imbucuratoriu.*

Esprimendu de nou multumirea si
bunavointia sa imperatulu dechiară
sessiunea inchisa si demitte pre depu-
tati la alle selle.

Diariului „Ostea“ i se scrie d'in
Constantinopole, ca in orientu se intem-
pla nisce lucruri, cari nu se potu trece
cu vedere, de-oce elle au o influen-
tia de mare neinsemnata a supr'a cesti-
unii orientale. Este adeca de neinsemnatu,
ca elementulu greco s'a desbinut de
catra celu rusescu: grecismulu sta-
acum ca contrariu in facia panslavismului.
Motivulu acestei desbinzri este
d'a se affla in impregiurarea, ca Russa si
a spriginitu pre bulgari intru realiza-
rea pretensiunilor loru besericesci, cari

Pretul de Prenumeratuo:

Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siese lune 5 " " "
Pre anul intregu 10 " " "

Pentru Romania:
prea intregu 30 Fr. = 30 Lei m.
" 6 lene 16 " = 16 " "
" 3 " 8 " = 8 " "

Pentru Insertiunt:
10 cr. de linia, si 30 cr. taxa tim-
brare pentru fiecare publicatiune
separata. In locul deschis 20 or.
de linia.
Unu exempliaru costa 10 cr.

ammenintia nu numai auctoritatea pa-
triarchatului grecescu, ci chiaru si
unitatea besericei grecesci in Orientu.
Acesta impregiurare a deschis ochii
grecilor si astfelui ei s'au emancipat
cu totulu de sub protectoratulu Russiei
si s'au appropriat mai tare de elemen-
tulu musulmanu. Acuma se nasce in-
trebarua, daca barbatii de statu ai
Turcisi voru sef esplotat differentia
d'intre greci si russi in favorulu impe-
riului turcescu, sau voru impinge pre
greci era sub protectoratulu Russiei.
Acesta se va poté vedé in celu mai
d'approphe venitoru, pana atunci inse
remane faptu, ca influenti'a russesca a
supra grecilor s'au nimicitu. Politic'a
russesca, adeca slava si a propusu de
tienta, ceea ce se scie si din testamentu
lui Petru celu mare, disolverea
imperiul turcescu; politic'a grecesca
inse vrè se conserve acestu imperiu
pentru tempi mai favorabili, candu apoi
se lu perfaca in imperiu grecescu. Hi-
erarchia' islamica si cea a patriarchului
ecumenic inca voiescu sustinerea ace-
stui imperiu, si ambele sunt in aceea-
si mearu scorbite, dñce correspondintele
— de in incercarile de emancipatiune
alle slavilor. Differentia intre aceste
duo hierarchie este ince, ca cea gre-
cesca vrè se ajunga si ea cea domnit-
oria in locul cellei mohamedane.

Totu diariului mentinutu si se
serie din Bucuresci, ca judanii de acolo
au inceputu a recunoscere pre facia si
in publicu, ca poporul romanu, pre
care press'a nemtiesca judanescu lu des-
crie cu colorile celle mai negre, este
celu mai tolerante popor. In 1 Aprile
adeca s'a pusu petra fundamentale
pentru o noua scola judanescu in Bu-
curesci; la acesta ceremonia au parti-
cipatu mai multi notabili judani intre
cari si Dr. Stern; acestu-a a tenu tu
unu discursu occasionalu, in care intre
altele dñse:

„Libertatea conosciutie! Acestu-a este una
principiu casigatu prin scientia; si acestu
principiu este innascutu si propriu poporului
romanu. In tempulu candu alte natiuni afflu
placere si se bucurau de sufferintile judani-
lor, Romanii traiau cu ei in pace [si nu li
conturbă liniscea, nici nuli detragea panea de
tote dñile]. La 1866, candu intregia Romani'a
era entusiasmata pentru recascigarea libertatii,
legislatorii romani scrissera libertatea conosci-
utie in constitutiunea tierrei. Istorii a toleran-
tiae in Romani'a este asid de vechia, ca insu-
si poporul romanu.“

Aceste cuvinte alle oratorelui judanu
le recomandam attentiunii tuturor
acelor, cari si pana asta-di sciu se
imple foile germane-judane cu rapport-
turi ingrozitorie despre persecutiuni si
macelluri, la cari sunt espusi judanii
din Romani'a. Daca cum-va essiste in
Romani'a vre-unu semtiu de ura con-
tra judanilor, apoi se scia acesti fi
nemultumiti ai Palestinei, ca acelui
semtiu de ura se datedia numai de
atunci, de candu judanii sunt obiectul
amestecului strainu in affacerile interne
alle Romaniei; de candu Romani'a din
cauza judanilor este insultata in pres-
a straina. Judanii sunt asta-di con-
siderati de avangarda a occupatiunii
tierrei prin straini; ei servescu de pre-
testu contiunu inimicilor Romaniei
pentru ca acesti-a se se pota mestecă
in affacerile interne alle tierrei de cete-
ori si candu vreu si astfelui se amme-
nintie independentia statului romanu:
deci este lucru pre firescu, daca ro-

manii nu potu ave credere in judanii din tierra lor, si apoi, toleranta inca si are marginile sale. Daca portarea judanilor facia cu tierra, care i nu-tresce la sinulu seu, este nu numai ingrata, ci chiar infama si in tota privintia condamnabila, atunci de unde si pana unde potu ei accepta o tratare si o primire mai buna. In astfelui de impiegurari si atat a multu, cat li se da; dovada invederata, ca poporul romanu e nu numai tolerantu ci e prea tolerantu si nepasatoriu. Unu altu poporu de multu li ar fi pregatit o vespera sicilica, seau o nopte bartolomeica.

Potitie si diurnalele amice seau nai imite de judani aru face multu mai bine, daca aru observa o procedura amicabila si mai onesta facia de romani si statulu loru, de-ora ce cu catu voru cresce inimicitatele esterne si amestecul strainu in affacerile interne alle Romanie, cu atat mai tare romanii voru ajunge se recunosceti, ca dieu acesti omeni, facia de cari ei s'au arestatu asie de tolerantu, nu merita se li mai dee locu in tierra, de-ora ce ei sunt caus'a toturor acestor relle, cau s'a toturor insultelor ce press'a straina le vom a supra romanilor.

Starea lucrariilor despre regularea cartilor funduarie din Ardealu.

Pre langa tote pedecele, ce provinu din relatiunile locali, cu cari in Ardealu trebuie se te lopti nu numai contra naturei, fiindu ca locurile delose si muntose d'acolo pretindu multu tempu si ostenela, ci mai cu seama contra pedeceilor, ce se ivescu din indifferentismul unei parti a locuitorilor pentru aceste lucrari, pre cum si din lipsa de barbati specialisti, aceste lucrari totu-si s'au inchiatu si cartile funduarie de creditu s'au datu in folosulu comunitatilor de pre urmatoriele teritorie:

A) 1. Pre intregu territ. tribun. Clusiu, de care se tienu patru judecatorie cercuale. 2. Desiu, cu trei judecat. cerc. 3. Ghierla, cu trei judecat. cerc. 4. Nasaudu cu doue judecat. cerc. 5. Bistritia, cu doue judecat. cerc. 6. Pre territ. judecat. cerc. Barot, de sub tribuna. Seps-Szt.-Gyorgy, Afara de acesta cartile funduarie de creditu s'au regulat si datu in tolosint'a comunitatilor in urmatoriele cetati: Clusiu, Ghierla, Elisabetopol, Siedisiora, Mediasiu, Bistritia, Alba-Julia, Deva, Vaida-Hunyad, Hatiegua, Orestia, Abrudu cu desertul Cors'a, Rosia, Aiudu, Ocna Sabliului cu desertul Mandra, Fagaras, Sekely-Udvarhely, Seps-Szt.-Gyorgy, Kezdi-Vasahely, Csikszereda, Turda, Desiu, Sieu, Bereczki si Sosmez.

B) Regularea cart. fund. s'a inchiatu si lucrariile se voru da in iun'a venitorie in folosintia comunitatilor de pre urmatoriele teritorie: 1. Pre intregu territ. tribun. reg. Turda, cu patru jud. cerc. atara de comunitatile scaunului Ariesului, caror-a cartile fund. sunt degia date spre fotos. 2. Iudec. cerc. Seps-Szt.-Gyorgy. 3. Iudec. cerc. Reghinul-u-s-a escu si cetatea Tergulu-Muresului.

C. Lucrariile despre regularea cartilor funduarie inca totu se continua pre teritoriele urmatorie: Gyergy-Szt.-Miklos, Csikszereda, Kedz-Vasahely, Udvarhely, Brasieu, Siedisiora, Mediasiu, Hatiegua si Fagaras. Apoi Tergulu-Muresului, afara de judecat. cerc. Reghin-Sas. In judecat. cerc. Sabesiu si Nocrichu. Lucrariile despre regularea cartilor fund. de pre teritoriele insirate au inaintat astfelu, in catu partea mai mare din elle se voru inchiatu in acestu anu. Dupa conspectul de mai susu dara se vede ca regularea cartilor funduarie nu sau inceputu inca pre teritoriu tribunalelor Abrudu, Deva, Aiudu si Alba-Julia.

Astfelu dara trebele funduarie s'ar fi regulat in Ardealu pana acum'a in 693 comunitati; pentru 206 comunitati lucrariile sunt gata si se voru publica numai in iun'a venitorie; in 621 comunitati regularea se continua si par-tea mai mare se va inchiatu cu finele an. cur-era in 779 comunitati lucrariile nu s'au inceputu de locu.

Statutu

pentru commun'a (N. N.) facutu in sensulu legei communalii. (Art. de lege XVIII de la anu 1871.)

(Fine.)

Capu II.

Despre antistita (primaria) comunale; pe sonalul de manipulatiune si de servitiu.

§. 31. Plat'a pentru servitorulu comunei, pentru pedurari, pastori, vacari etc. o st. ver-tesce antistita comunale intre marginile sumei din budgetu allocat sub acesta rubrica de reprezentanti'a comunale si aprobatu de reprezentanti'a districtului (comitatului).

Capu III.

Despre budgetul comunei, seau preliminariele de venituri si erogatiuni.

§. 32. Primaria comunale incheia compturile cu finitulu fia-carui anu spre a le pot suppune revisiunei reprezentantiei comunali in adunarea din Februarie (§. 1).

Asemenea, ea prepara budgetul, seu preliminarulu de spese de anulu urmatoriu, spre a lu pot presinta reprezentantiei comunali in adunarea din Augustu (§. 1).

§. 33. In acestu budgetu seu preliminaru de spese, se voru suspece dupa unu anume formulariu: cass'a restulu din anulu trecutu; tote veniturile comunei de o parte; si de alt'a, tote spesele ordinari si extraordianari.

§. 34. Preliminariul astfelui preparat se va depune in cancelari'a comunale cu 15 dile inainte de terminulu adunarei reprezentantiei din Augustu, spre a lu pot vedet ori cui va placet. Aceasta se va face publicamente cunoscutu in comuna.

§. 35. Dupa treccerea a 15 dile, si propriamente in diu'a adunarei, reprezentantia, presentandu-i-se budgetul, lu va luu in desbatere numai decatu.

Despre desbaterea si conclusiunea adunarei, se va incheia processu verbalu, in care se va insemna nu numai votulu datu in cestiu, ci si posibilele observatiuni alle contribuabilor, precum si votulu possibilu al minoritatiei.

Daca particularii observatiunile sale, si minoritatea votulu seu separatu — leau datu in scrisu: ele se voru acclude processului verbalu.

§. 36. Budgetul votat, d'impreuna cu inventariul despre avere comunale, cu observatiunile particularilor si cu votulu separatu al minoritatiei, precum si cu unu estrasu din processului verbalu — se voru subscrise pe 20. Augustu reprezentantiei comitatului (districtului).

§. 37. Dece spesele preliminate nu s'ar pota acoperi din veniturile averei comunali, atunci, conformu §§-loru 119 si 120 din legea comunale (Art. XVIII. de la anu 1871), se va face aruncu pe locuitorii si proprietarii seu possessori din comuna.

§. 38. Acestu aruncu se va face dupa cheia ce urmeaza:

a) la acoperirea spesselor de administratiune, va servi de baza contributiunea directa de statu, adeca: darea de pamant, darea de casa, darea de vinitu, si darea de persona; si dupa proportiunea acestor dari, se va face si impartiti arunculu pe locuitori.

Spesele de administratiune sunt: salariile si diurnele membrilor primariei; platile servitorilor; spesele de cancellaria; darea ce se respunde dupa avere immobile a comunitatiei, etc.

Pentru acoperirea spesselor necessarie la sustinerea scoelor confesiunali, arunculu se va face totu dupa acesta cheia, — inse numai pe locuitorii respectivei confesiunii;

b) la acoperirea spesselor necessarie in interesulu proprietatiei fondiarie, va servi de baza numai contributiunea de pamant, si dupa proportiunea acestor dari, se va face si impartiti arunculu pre proprietari si respective possessori.

Astfelu de spesee sunt: plat'a comisariului ruralu, a padurarilor (gornicilor) a pastorilor de campu, etc.; apoi spesele pentru facerea si sustinera drumurilor comunali, podurilor, tontelor etc. comunali.

Particularii sunt liberi a si tieni pastorii loru proprii, a face drumuri, poduri, fontane etc. pe locurile loru de campu, dar comun'a nu e detoria a concurge la asemenea spesee cu nimicu.

c) La acoperirea spesselor ce nu cadu in categorii celor duse sub a si b, precum si politia interna si securitatea publica, va servi

de baza contributiunea de casa, de venitul si de persona, si arunculu se va face dupa proportiunea acestor contributiuni.

§. 39. Nu solvescu aruncu (contributiune) comunale dupa salariile seu pensiunile loru: oficialii publici ai statului; oficialii de armata si milita; oficialii si functionarii districtuali (ai comitatului); professorii, si docentii populari; cautorii, crizicii.

Asemenea nu solvescu aruncu, pretii, de la beneficiele cari le au dela respectiva comuna bisericcesca, dupa servitiulu loru preotescu.

§. 40. Asemenea nu se pune aruncu comunual dupa contributiunea de statu, ce se platesti de la averile nemiscatoris comunali si bisericcesci; de la edificiile publice, cari servescu de localitate pentru investimentu, pentru deregulatorile publice de statu si de municipiu, seu pentru sanitatea publica.

§. 41. Spesele necesarie pentru crescerea si nobilitarea vitelor, precum si contributiunea de statu pentru locurile de pasiune comunale, se voru acoperi prin aruncu de la proprietarii vitelor dupa modulu acumu din, si o va administrata corectorei contributiunii de statu (§. 14).

Colectorele comunali (§. 14) incarcinatu cu incassarea aruncurilor, va incassa deodata cu aceste si contributiunea de statu pentru locurile de pasiune comunale, impartita pe proprietarii vitelor dupa modulu acumu din, si o va administrata corectorei contributiunii de statu (§. 14).

§. 42. Darea de consumu in sum'a stabilita priu accordu intre comuna si erariu, o solvescu pentru laiatulu de carne macellarii seu cei ce vendu carne, pentru vinu otelarii (crizmar, arendasi) seu cei ce vendu vinu.

Daca comuna ar face accordu cu erariu, dar in cursul anului nu s'ar taia carne spre vindicare, nici vinu nu s'ar vinde, sum'a stabilita prin acordu o va solvi comun'a din veniturile sale deca are, prin aruncu deca venituri nu sunt.

Arunculu se face si se imparte pe locuitori dupa proportiunea contributiunei personale.

Colectorele acestei dari seu aruncu, are o anume remuneratiune de la erariu.

Candu in comuna nu s'ar taia carne spre vindicare, nici vinu nu s'ar vinde, sum'a stabilita prin acordu o va solvi comun'a din veniturile sale deca are, prin aruncu deca venituri nu sunt.

§. 43. Pentru spitalul comitatului in Bara-de-Crisiu, conformatu statutului acestui spitalu, se face aruncu de 10 cr. pe fia-care locuitoru de sine statutoriu.

Acestu aruncu se incasseaza in modulu si forma altor aruncuri, si se administreaza dupa usulu de pene acumu, prim pretorele respectivu, la cass'a comitatului in favorulu fondului spitalului.

§. 44. Formandu mai multe comunitati unu singuru cercu de notariatu, la salariulu notariului, spesele lui de cancellaria, si diurnele lui pentru caleatoria ce ar face din officiu pentru intregu cerculu seu — voru contribui tote comunitatile dupa proportiunea contributiunei directe de statu, si acesta, seu din venitul comunali unde este, seu prin aruncu, unde venitul nu este, ori n'ajunge.

Despre acesta se va face conspectu dupa anume formulariu, in care va fi evidentu care comuna catu trebe se contribue.

§. 45. Despre administrarea veniturilor si speselor comunali, se voru face trei protocoale seu diuari:

a) diuariu de arunculu facutu pe locuitori si de incassarea lui;

b) diuariu principalu despre perceptiuni;

c) diuariu principalu despre erogatiuni.

Tote aceste se voru face dupa anume formulariu.

In diuariul de aruncu se voru induce toti locuitorii comunali si totu quantul aruncului cu care detoresce fia-care, precum si datulu si quantulu, candu si catu an respunsu.

In diuariul de perceptiuni se voru induce tote perceptiuni, precum si diuariul de erogatiuni tote erogatiunile.

§. 46. Fia-care locuitoru va ave unu libelu de aruncu, unde notariul va insemna catu aruncu comunali ar se platesti respectivulu pe anu, la colectorulu comunali va insemna datulu si quantulu, catu si candu a solvit.

§. 47. Incheierea compturilor (socotelor) annuali (§. 32) se face dupa unu anume formulariu, din care se va evidentu tote perceptiuni si tote erogatiunile anului trecutu.

Tote perceptiuni si erogatiuni trebuie se

fia justificate prin contra-quietantie, seu alt documente.

La compturi se va acclude unu cointect si inventariu despre starea averei comunali; si pentru mai buna controla, se va acclude si o copia a preliminarului din anulu trecut.

§. 48. Compturile astfelui incheiate, se vor depune in cancelari'a comunale cu 15 dile inainte de terminulu adunarei reprezentantiei din Februarie, spre a le vedet ori cui va placet.

Aceasta se va publica in comuna.

§. 49. Dupa treccerea a 15 dile, si propriamente la diu'a adunarei, reprezentantia presentandu-i-se compturile, le va revede si esamina, avendu a luu in desbatere observatiuni possibili ale contribuentilor.

Despre acestu actu, se va incheia processu verbalu, in care se va insemna conclusiune, ce se va fi luat, precum si posibilele observatiuni ale contribuentilor, si votul possibil al minoritatiei.

Daca particularii observatiunile sale, si minoritatea votulu seu separatu le voru fi dat in scrisu: ele se voru acclude processului verbalu.

§. 50. Compturile revedute si esamineate, d'impreuna cu tote acusele, cu estratu din processul verbalu, si cu posibilele observatiuni ale particularilor, si cu votul minoritatiei — se voru subscrise pe 10 Martie reprezentantiei districtuale (comitat) spre suprarevisione.

§. 51. Absolutoriu pentru collectorele comptabilu se va pota da numai dupa ce compturile voru fi aprobate de reprezentantii comitatului (districtului).

Caransabisiu, 21. Aprilie 187.

Die Red! Veti sci ca ministrul cultelor si alii instructiuni publice, du Trefort, sa affla dejia de mai multe dile pre aici printenutul nostru confiniari; dsa a venitul sa a cerceta in persona scolele noastre si astfel a se covinge despre starea buna sau rea instructiunii in contintele militari romane-banatice, acum provincializate.

Dupa ce d. ministru a inspectiunata se le din cele-lalte parti ale confiniilor Domineca in diu'a sanctelor pasi, la 4. ore d. m. sosi in orasul nostru Caransabisiu. La marginea territoriului orasului fu intampinat de primarul orasului si de o deputatiune a reprezentantiei municipale. Aici i ministru mulțumi cu cuvinte caldure ce au essit spre intempiare, si dupa aceea, impreuna cu d. br. Ant. Scudier, locotenente maresialu campestru se sui in trasa de gala a P. S. Siale d. episcop Popas carea ii se tramisse inainte si sorsandu astfel in orasul descalecara in resedinta episcopescă inaintea carei-a erau postate de sentinete.

Curentul dupa aceea se incepura curtinile usitate. N'am intențiunea d'a insufletorile felicitari si respunsuri, pentru aceste marginescu a amentii aici numai respinsu ce d. ministru l'a datu P. S. Siale episcopului cu ocazia unei prezentarii membrilor consistoriului, a preotismei locale si a corpului profesorilor de teologia. — Guvernul — disse d. ministru — este pre deplin multumit cu starea actuala a bisericei si orientale romane, de-oarece starea acestei biserice este normala, si spera, ca acesta stanca privire la barbatii cari stau in fruntea sa dura si pre venitoriu. Fiti siguri de sprijinul meu in tote affacerile bisericești. Se atinge de affacerile scolare si fundatii, cari inca se tieni de ressortul mei voiu nisui a le promova dupa potinti in fine ve assigura despre bunile mele intenții.

Dupa tote aceste d. ministru, iusocutu sa, cerceta scolare din locu, a suprincaror-a nu sciu se fi esprimitu in bine nici reu, de-oarece ele se affa intre statul de transitiune.

Instructoarul pentru noi este, ca d. ministru a promisul statut P. S. Siale episcop, catu si cetatenilor, ca guvernul va inainta in Caransabisiu unu gimnasiu complet cu 8 clase, pentru care scopu sunt dejai misi la universitate trei tineri romani tatali, din care cari unul studeaza la Paris, era 2 la Viena.

La 8 ore sera d. episcop dede magistrala in onorea ospelui-ministrului, la acasa sua au fostu invitati tota suita ministrule

apoii toti capii corporatiunilor si auctorităților civile si militare. Se intellege apoi de sine, că la asemenei ocaziuni toatele inca nu lipsește.

Într-o într-o următoare la 8 ore demanea ministrului plecă spre Logosiu, remanindu aici din suita sa numai d. Scudier cu adjuatațele seu, spre a definge definitivmente locul, unde are să se redice unu edificiu imposant ca pavilion pentru officierii regimului de rezerva din locu Br. Alemann.

Ascileu-Mare, Comitat Dobrogea, 9. Aprilie 1873.

In Nr. 23. „Fed.“ au apparutu unu articol de langa Clusiu cu datu 18. Martiu 1873. subcrissu de „unu romanasiu.“ — Dupa ce anominul autoru se incerca a relatā publicului: cumea crescerea teneretului aterna de la preuti, si activitatea preutilor asisderea de la protopopi — et sic poro. — Lauda zelului si energi'a bravului Protopopu allu Clusiu D. Gavrila Popu — pentru că pruncii de economi romaneschi amblatorii la scole, desigurante cu doi sau trei anni erău assemenea trelor selbatece acum'a sciu cu totii cantă: „Descepta-te romane“ s. a. — Vine apoi Domnisorulu — unu romanasiu — si calatorește că din poveste: „Multă lume“ pana ce ajunge in tienutulu „Mesesiu“ si affa scolele confessionale, dupa spresiunea Dsale „Camere pustie.“

Mai incolo: Celleritorul „unu romanasiu“ se apuca de eparchia Miluanului, facandu că-si celu ce bate „sieu'a, să se pricpe ep'a“ fără a dice: „Hic Niger est“ ci in genere lovesce pe toti protopopii, dandu-li epitetul de indiferenti si molatoci facia cu scolele, si cumca la place titulatura de Protopop, si nu officiu.

Si în fine: Vede autorele, că cultur'a si scientia pentru economii nostri depinde de la preuti, cari fără ajutoriul protopopului pucinu potu face — pota a posteriori?

Cu permissiunea On. Red! subscrissulu, care de 7 anni me occupu cu aceste affaceri, de pre care D. corespondinte, si-au luat notitiile si se vaiera in publicitate, si neafandu altu remediu salvatoriu, dupa diss'a latina: „Dat veniam corvis vexat censura columbas“ sau dupa proverbiu, „Baga vina la sacala, că se nesc pandia rara.“ Cu totu respectul rogu pe On. Red. se bene voiesca in interessul deveniturui a da locu si reflessiunilor melle alu pucinu la celle mai essentialie puncte si amintit'a correspondintia a „Romanasiului“, candu au calatorit prim eparchia Miluanului nu sciu, ci se suppose, că in dilele in ante de 18. Martiu. Eu asisderea am facutu una excursiune in tractul Miluanului, care au durat de la 9—12 Martiu a. c. Se intellege, că in affaceri scolare nu că dsa, buna tra că Advocatul ca să inchiaie contracte cu poporul comunelor tienorite de eparchia Miluanului ca se proceda pentru capetana interesselor imprumutului de statu, in modulu scodelor confessionale lipsite de fonduri, si apoi unde au capetatu dupa multa sepetare vre-o 5 sutisiore, să-si primeasca remuneratiune de 200 fl. v. a. — Fără dupa ce mai multe commune, Ugentiu S. Mihail resiștu, S. Georgiu-de-Mesesiu, Chichisla, Iusturi, Lupșia si Bordia, au capetatu la mana de curruedu bani, cu cari au se-si editate scole corespondintorie cerintelor legii rolaștece. Unde apoi se voru asiedi si acatia apparatele de studiatu, mappele, Tabelele paraleli, pana atunci-a voru fi aruncate undeni pre grinda, pe la preotii alaturea cu ciasdale, „Primo quaerenda sunt necessaria et utilia, et postmodum comoda.“

Să fie calatoritul „romanasiu“ meu inante de 7 anni pre subu „Mesesiu“ că se cobore in Ierusalimu in Ierichonu, ore atunci-a ce nu fi atisatu? Candu am statu cu scolele mai bine, nu va sci spune „romanasiu“ pana nu mi fi romanu deplinu. Altcumu nu se poate, că ora ce „romanasiu“ dice: Că Dascalii se cări nice idea n'au despre apparetele si studiile scolare, — apoi eu punu intrebarea: de ore distorul „Romanasiu“ are idea despre viața unui Dascalitul cu salariu de 40—50 l. Socotesce dora că preotii si respective protopopii, cari se numescu lumin'a iumei, potu mai multu decât Culum'a Pharo? Candu de la „economii“ romani nu-si potu scote folialice dupa veciul obiceiu, apoi intrebare? letele invenitatoresci!! Frumosa logical! A se face cine-va advocatul cui-va, pentru a se slabescu, si să despoia pre altulu, fără nava interesu, nice că se poate imagină.

E usioru lucru a critica, ba inca e mai usioru a afișa defecte destolle, mai alesu la scolele noastre confessionale de prezente, cari sunt aproape de prapastia si nemericire. Inse, taca cuventele, candu saptele marturisescu, că preotii protopopii moderni nu porta vin'a, ci alta e unde dore: Starea financiară, starea materială, de cari acum'a in ruptu capului capta se ingrigim, si anominulou nu e in stare a ne conduce unde se afișă comor'a ascunsă de strabunii nostri, ca să construim cu ea scolele dupa tenore legilor d'in 1868.

Va dice totu-si că să staruim la poporele respective, se ceremu cu tota poterea cîntului, indemnandu, mustrandu, cu tempu si fără tempu. Ah! Poporul storsu si strugitu se va entuziasma? „Discute quod audias, quod credas proba“ dice proverbiul latinu.

Se vede că, anominulou, candu au prinsu penn'a la mana au vrutu a face: „Nolo inquicare“ si asiă au binevoit u a retacé numele unor protopopii, că iubescu titlulu, dara nu si oficiul facia cu scol'a. Fia incredintatiu „unu romanasiu“ că in scurtu se voru face alegerile la congressulu scolasticu Archi-Diecesanu in Blasius pre 1. Juniu a. c. si essindu de subu masca anonimității si afiandu-se „romanasiul“ meu, brava ca si unu Smiu — va fi de siguru alesu de deputat, că-ci pre semne dsa in asta privintia, mai are inca nesci idei rezervate, si rogu pre „unu romanasiu“ să mai ésa in campulu publicității, inse nu cu arme impicatorie, (Mitrailleuse) ci cu instrumente gatită, că-ci altcumu mai multu stica decât folosesce causei scolari.

*Alessandru Cassianu,
adm. protop. eparch. Miluanului.*

VARIETATI.

* * (Multi umita publica.) Faptă bună merita recunoscintia. Subsemnat'a communitate baserică, avendu in vedere acestu adeveru si-tiene de cea mai santa detinutia a esprime recunoscintia si multiamit'a sa profunda generositoru sei binefacutori, cari fiindu petrunsi, de una parte de semtiulu adeveratu plus si crestinescu, era de alt'a si nationalu, n'au intăritu a si depune semnul iubrei loru crestinesci pre altanulu lui Ddieu, cari, fia fostu intre cei d'antai cari adussera offertulu loru pre altanulu natiunei ori basericiei. *) Dintre accesu Domni in prim'a linia subsemnat'a communitate adduce multiamit'a sa Stimatului D. Ionu Chirila si Domnei socii salie Anna Faigi cari prin cumpărarea unui portu de argintu, unui caru funebral, vestimente basericesci si alte lucruri in pretiu de 508 fl. au castigatu iubrea si recunoscintia totutororu concetatinilor. Asemenea multiamit'a se adduce Stimatului Dnu Ioanu Boroșiu si Domnei socii salie Maria Vargă cari addussera obolulu loru pre altanulu Domnului prin cumpărarea a patru luminari de arginti de chin'a in pretiu de 100 fl. primăsca acesti generosi domni de la noi prin aceste putine sfre multiamit'a nostra publica si sincera, era de la Domnedieu beneficiantarea cerescă că totudean'a să fia si să lucesca intre cei d'antai benefacutori ai basericiei nostre. Carei Mari, 22. Aprilie, 1873. Communitatea baser. rom. gr. cat.

* (Cameră) reprezentantilor Ungariei este convocata pre 3 Maiu a. c. candu se va si tineă prim'a siedintia la 11 ore a. m.

* (Numiri.) Dlu Alarianu Cirea este numit practicante de telegrafia. Canoniciu din Cinadiu, Dlu Dr. Lorentiu Schlauch este numit episcopu r. cat. in Satu-Mariu.

*) Iubrea expressa prin sapte cătra s. baserica si natiune, necalurea nu este mai neccesara ca in aceste parti, unde pericolul desnationalizarii, provenit din peccatosu indiferentismu cătra baserica si natiune, este iminent si reltele ce s'a causatu si pana acum basericiei si natiunii romane, sunt considerabili. Repararea loru si sistarea realui, este detinut'a clerului si a intellegentiei rom. din partea nordice alle Ungariei. Deci unde vedem zelul cătra s. baserica si natiune, manifestandu-se, ca si in acestu casu, venimus si noi a da expresiune multumirei si recunoscintiei nostre, dorindu ca lungu să fia si ruu idem potentium decus.

* (Cutremuru de pamant.) Scirile din Americ'a de sudu ni spunu, că in San-Salvadoru s'a intemplatu unu cutremuru de pamant iufricosatu; 800 de persone si-n perdutu vietia. Perdere proprietăților nimirite si dirimate se urca la 12 milioane.

* (Rigorousante). In 9 Aprilie a. c. se tenu in Viena promotiunea primilor doctori „medicinae universae“. Promovati fura 7 insi, intre acestia si unu romanu, escelentele jene D. Ionu Mog'a (din Sasiori, comit. Alb'a-infer. Ardealul.) Dupa inchiarea formătătilor indatene rectorulu Universității se adressă nouilor membri ai colegiului de doctori cu următoarele cuvinte: „Me bucuru, domnii mei, că Dvostra suntetă cei antai, cari ni-ati dovedit, că si dupa nou'a si sever'a ordine de rigorose scopulu pota si ajunsu in tempu scurtu; me bucuru cu atâtua mai multu, cu cătu chiaru acesta ordine de rigorose a provocat multa irritatiune de sufletu, si acumă Dvostra prin acăstă ati dovedit, că acesta irritatiune n'a fostu cu calle. Fiți asié de fericiti in carier'a Dvostra, pre cum o si meritati.“ D. Moga primește si a noastre salutări cordiale si fericitări sincere!

* (Politia indiană). Una foia engleza descopere una apucatura forte ingenioasa si interesanta, de care politia indiană se folosesce de căte ori vră să storca vre-o marturisire din gur'a prisonerilor, respective a arrestantilor suspecti. Trei chihi alle inchisorii, despartite un'a de alta din pareti subțiri, sunt intocmite pentru practicarea artei d'a face să marturisescu adeverulu chiaru si cei mai tari de cerbice. La chihi'a nr. 1. se intunda toti arrestantii, era sub nr. 3 se conduce si incortedea numai unulu, pre cea din mediulocu inse o occupa inspectoerul politiei d'impreuna cu vre-o căti-va darabanti. Inspectoarele intreba apoi cu voce tare pre unu din collegi sei, daca scie ce-va despre lucrul pentru care e arrestat. La acesta intrebare arrestantii de sub nr. 1 incepă a tremura si azi ascuti urechile spre a potă intellege raspunsul, credindu ca intrebatalu este vre unu din compania loru. Darabantu viileanu respunde inse cu voce tremuranda si azi de inceput si nerespiratu, inceput ascuitorii vecini nu potu să intellegă nimicu. Dar vocea inspectoerului care striga: „Aduceti bastonu si-lu luati de-a lungul si latul pana va spune adeverulu, se aude destull de respiciu. Atâtua bastonulu, cătu si unu sacu plinu cu cenusia seau alta materia condensatoria sunt la indemana si precandu unulu din darabanti bate sacul să-lu omore, altulu incepe a se vaeta in modulu celu mai petrundietriu. Dupa aceea inspectoarele cu voce aspră cere tiuta si penna si darabantuul ce jocă rolul celui batutu se apuca si cu voce tremurandu marturisce totu ce scie, inse acesta marturisire se face astfelu, incătu ascuitorii din chiile laterali nu potu să prinda nici unu cuventu spre a se pota orienta. — Comedi'a acesta are intr'adeveru multu efectu, de-ora-ce mai multi d'entre prisoneri cari se iau dupa aceea la intrebări, de iric'a torturi ce credu că i accepta, marturisescu de regula si mai multu de cătu sciu. — Organele justitiei unguresci nu mai ambia cu atate teatorie ca indianii; la noi processulu este cu multu mai scurtu, bietii peccatosi, cari cadu in manile politiei magiare, seau sunt strinsi in clesce si batoti in talpe pana ce marturisescu ceea ce se pretinde de la ei, seau că nevinovau au să sufferia mai multu anni de inchisore, pana ce li vine rendulu a suferi căte-va bate, ca saculu indianilor, si apoi a scapă.

* (Din conspectul summariu) alu auditorilor ordenari sistr.ordenari la Universitatea de Viena, scotemu următoare date interesante: In semestrulu de ierni Universitatea a fostu frequentata de 3481 de auditori ordinari si 275 straordinari. Dintre cei ordinari 206 au fostu teologi, 1287 juristi, 1212 medicinisci si 776 ascuitori de filosofia. D'in numerulu celor straordinari 33 cadu pre facultatea teologica, 140 pre cea juridica, 62 pre cea de medicina si 39 pre cea filosofica. Cu privire la tierne numerulu totalu alu ascuitorilor se imparte astfelu: 2508 se tenu de tierile ce sunt reprezentate in senatulu imp. de Viena, 1062 de tierile coronei lui Santu-Stefanu, 37 de Germania, 12 de Elveția, 2 de Franția, 54 de Italia, 16 de Rusia, 20 de Serbia, 28 de România, 4 de Turcia, 2 de Grecia si 6 de America.

* (La expusetina universală). Diuariul „Ung. Lloyd“ i se serie din Oravita, că industrialul Iuliu Schnabel a tramsu la expusetina de Viena a casa de fieraru romanu, care se va espune ca unu anotescu interesant allu satului ethnograficu ungurescu. Casută romanesca dupa exteriorul ei este simpla si fără pretensiuni de lucru, dar cu atâtua mai interesantu este interiorul ei, in care se affla totu felul de uelte de casa avitice, precum si tressutu lucrate artificiosi si cu gustu. Totu ce cuprinde interiorul ei este lucratu de manile fierarului romanu. Cu osebire merita tota atentia o stativa (resboiu) de constructiune stravechia, inse in mesura mai mica, lucrata de unu fierar din Oravita; dupa aceea unu covor lucratu de femeea sa, care asemenea este plinu de arte si are unu fasonu forte frumosu; mai departe se voru potă vedé in acăstă casută imbracaminte complete de barbati si femei romane, cari tote sunt manufactura fierarilor romanii. Pauza pentru rufe, chindisutrele celor frumosu pre camesie si iie, siurtiul sau cratintă de dinainte si dinapoi, in vehtorea capului, accoperitoria de patu, pantazul a mesei, covore, obiele pentru sandale, stergare, tote, tote aceste fierarca romana le lucra cu manile sale. Deçi dice că „in tempulu celu mai scurtu Ionu Xantus va primi de la Caransebesiu unu rendu de vestimente romanesce de femeea. La Caransebesiu se affla celu mai frumosu portu din tote tienuturile romane. Acestu vostumu s'au pregatit pentru archiducessa Clotildă.“

* (De la Orsovia) se serie, că ministrul de instructiune Trifort a sositu in 19 Aprilie ser'a acolo si a dessalecatu la cas'a lui Vasileviciu, primariul comunale, unde a primitu mai multe deputatiuni. Dupa aceea a cercetatu scol'a communală si biserica catolică. Ministrul a plecat apoi inca in aceea-si noptea spre Mehadi'a.

* († Necrologiu) Georgiu Urház, membru allu Academiei magiare de științe, cavaleru allu ordinului de onor franaesu, etc. cunoscutu si romanilor din comitatul Crasna, pre cari i-a reprezentat in diet'a de Pest'a in sessiunea de la 1869—72, a repausu dilele aceste in etate de 48 de anni. Flia-i terriu a usiora!

* (Michael Fogaras) epis copu si capu allu diecesei rom. cat. din Transilvania, conchiamă la Alb'a-Jul'a pre diu'a de 12 Maiu a. c. sinodulu bisericescu, care s'a disolvat in 15 Iunie 1868, fara ca se-si fi ajunsu scopulu, pentru care fusese conchismatu atunci.

* (Multi umita publica) Tienu de detinutia a esprime multumit'a cuviincioasa pentru ajutoriul ce mi l'au oferitul general D. D. Const. Papfalvi, canoniciu metrop. 5 fl. Cine-va 5 fl. Ionu Negruțiu, can. m. 1. Papafalvi, can. met. căte 3 fl. 1. Chirila, can. m. Ionu Antoneli, can. m. căte 2 fl. Sim. P. Matei, not. const. Victoriu Mihályi, secret. metr. Oe-cine căte 1 fl. v. a. Siemniciu, 18 Aprilie 1873. Alessandru Popescu, stud. montanistu.

* (College cardinalilor) Din incidentul morbului repentinu de care suffere capula infallibilu allu bisericei catolice, annuarul statisticu „Gherchia Catolica“ pre 1873, care suplimesce loculu annalilor pontificali, comunica cu privire la starea actuale a collegialui cardinalilor si a corpului diplomaticu din Vaticano nicio noticie interesante. Numerulu cardinalilor se urca de presinte la 45, prin urmare 27, posaturi sunt vacante. — 21 cardinali parte au ajunsu, parte a trecutu preste 70 anni; celu mai tenu intre d'insin este Lucianu Bonaparte, de 40 de anni si abiile de 5, anni cardinalu. Summa demnitatilor inalti, intre cari sunt numerati si episcopii titulari, vicarii apostolici si prefectii apostolici, se urca la 975. Neoccupate sunt 130 de stiale intre cari se cuprindu si cele 27 cardinalacie. Intre cardinalii actuali 8, sunt numiti inca de Grigoriu XIV. 37, de Piu IX, era alti doi sunt „rsvatii in petto“ inca de la 1858, resp. 1863. Este de insemnatu, că de candu se affla Piu IX. pre scaunul lui Santu-Petrus au morit dejă 97 cardinali, d'intre cari par-

tea cea mai mare au fostu numiti de ellu. Numarul nuncioror si alu internuncioror sancului scaunu la poterile externe se urca numai la 8, si a-nume in Austri'a, Bavari'a, Belgiu, Brasili'a, Franci'a, Holland'a, Portugali'a si Elveti'a; la acestu numru se mai adaugu inca trei delegati la republicele Americi meridionali si in Indi'a apuseana. Assemenea este de insemnat, ca santul scaunu tiene inca si asta-di representante diplomatici la curtea de Holland'a, cu tote ca Holland'a inca d'in annula trecutu a rechiamat pre-representantele seu politici de la santul scaunu si tota-odata a insarcinatu pre-representantele seu de la curtea italiana cu affacile ce le-ar mai poté avé cu Vaticanul. Corpul diplomatic la santul scaunu consta actualmente d'in representantii urmatorilor statui: Austri'a, Bavari'a, Belgi'a Brasili'a, Franci'a, Monaco, Peru, Portugal'a si San Salvador. Ca representante allu Prusiei este inca agintele interimalu „Ismo. Sign. Stumm," — acestu inse se affa in concediu nedeterminat.

* [Diuariul „Ostea" de Vien'a] si se comunica de la Sabiu, ca comandantele supremu allu militelor unguresci, arci-ducele Iosif, sosindu in dilele prime alle lui Aprilie la Sabiu, spre a face inspectiunea militara a cercetatu si pre mitropolitul br. Andrei de Siagun'a. Se dice apoi in acea corespondinta scurta a lui „Ostea," ca cu ocazia unei visite curuntulu archiereu si buna patriotu s'ar fi vaierata amaru catra arci-duce a supr'a procedurei guvernului de Pest'a facia cu Romanii Transsilvaniei. — Nu ar placé a crede acesta, si ar fi chiar si temputu supremu ca P. SSa, sau in genere P. S. Ioru, inca sè-si mai redice baremu din candu in cundu vocea cont'a ingerintielor si nedreptatilor ce ni se facu, inse precum ni spune chiar organulu P. SSale visit'a arciduceului n'a durat mult de unu patraru de ora, si apoi dieu unu patraru de ora este cam pucin pentru a se intrebă de sanetate si d'a mai avé si tempu necessariu pentau a discute a supr'a sortii unui poporu.

* (De la Hatieg se telegrafeda) ca contele Lonyay jun. ar fi primitu candidatur'a de deputatu allu oppidului Hatieg pentru diet'a de Pest'a. In acesta telegramma se dice apoi, ca reesferea dlui Lonyay este sigura; noi inse la acesta nu observam alt'a de cestu ca „urm'a va allega."

Romani'a. In Sambat'a Pascelor la orele 12 noptea, M. S. Domnulu, urmatu de cas'a sa civile si militare, escortatu de unu escadronu de cavaleria, merse la Sant'a Mitropolia spre a asistă la Santa-Inviare.

Ministrui innaltele corperi alle Statului, magistratii si functionari au fostu de facia la acesta serbare.

Liturgia s'a celebrat de P. S. S. mitropolitul primatul inconjurat de inaltul clerus. Candu S. S. esclama „Christosu a fiviatu!" acestu momentu s'au anuntiatu prin 101 loviture de tunuri, de pre Dealul-Spirei.

Conformu vechielor traditiuni, se scriisse evangeli'a santului Ioannu, pre care M. S. Domnulu o semnat si care fu la urma revestita cu sigillulu Statului.

Innaltimea Sa Domnulu apoi luă in mana sant'a cruce inaintea careia se inchinara assistentii.

Despartieminte din differitele corperi alle garnisonei stetera insirate in curtea Mitropoliei pre totu timpulu cere moniki Santei-Inviari.

Innaltimea Sa Domnulu, la essirea din biserică, intrunsi la palatul pre inaltul clerus, pre ministrii, consiliarii municipali, capii de corperi si de garda urbana, prefectulu politiei, precum si pre membrui casei sale civile si militare la dejunu.

Dominica, spre orele 4 de demine-tia, M. Sa Domnulu, insocut de ministrul de resbelu, de generalulu comandantele divisiunii a II-a territoriale si de toti adjutanții domneschi, porni călare spre a visita tote casarmele.

Ispani'a. D'in Ispani'a n'a sositu inca neci una scire mai imbucuratoria.

Belulu civil se continua, ca si mai innainte, cu assemenea vehementia si necrutare; era bietulu guvern, de si patriotic si condus de celle mai curate, mai nobile intențiuni, are se se lupte pretotindenea cu celle mai mari greutati si neajunsuri. In multe parti ale terrei resvretorii platiti si neplati-ti s'au incubat, si provoca disordini, opunerii, rescole, provoca addeverate anaracie facandu astfelu grea, ba aproape impossibila ori ce conduce si guvernare buna si pacifica. Barbatii guvernului Republicei incerca a supprime cu energia acestei stari si por-niri anormale, inse intre ostasi voluntari, cari aru trebuil se li sia man'a drepta intru ajungerea acestei sacre nisuintie, inca sa aruncatu semburele reului, neci ei nu mai voiescu se asculte de guvern, de ordinatiiile lui si de ordine, ci facu, asculta si lucra in mare parte, seau dupa placulu loru, seau dupa comand'a unor suflete inecate de reu si reutate, cari, miseriabilii de ei, spera ca voru poté pescui folose si bine, aruncandu patri'a si na-tiunea loru in astfelu de stare despe-rata, provocandu cu tota sil'a astfelu de anaracie indelungata si fara parechia in tempurile recente.

Acesti agitatori ai carlistilor nu

judeca la venitoriu, la consecint'a unui astfel de sangerosu resbelu intre frati d'unu sange, intre fiii unei si aceleia si patrie, care consecintia nu poate fi de catu numai trista si dorerosa, va fi misericitate si sufferintia chiaru si pentru cei rescolati si reumatiosii loru conductori. Pre acesti a inse i va ajunge negrisit si man'a sortii, a pro-vedintii, caro nu poate fi astfelu de nespuse crime, comise contra propriei patrie si natiumi, contra binelui si prosperitatii acestora-a.

Unde este unu reu acolo vine si

alu duoilea. Unele sciri affirma ca

intre membrii guvernului si ai comis-

sionii permanente s'ar fi ivit differint-

ie nu neinsemnat, asié in catus am-

bele corporatiuni erau aprope se iile

refugiu, guvernul la garda nationala

si comisioanea la ostasimea regulata,

findu ca unii membrii ai comisioanei

dorescu a vedé compusu unu guvern

din castrel conservatorilor in frunte

cu conoscutulu generariu Serranu.

Chiaru numai Ddieu mai scie cum se

va sfarsi acesta lunga, prea lunga co-

media sangerosa d'in Ispani'a.

Germani'a. Cunun'a principelui de corona prussiacu Albert cu prin-cessa de Sverinu s'a executat in Berolinu cu multa pompa si ceremonia. In Monachiu se facu pregatiri grandiose, se voru arangia concerte si alte producioni de arte, tote in onorea si pentru stralucit'a primire a principelui Leupold si a junei sale socie Gizell'a. Reichstagulu d'in Berolinu primi in prim'a cetera projectul de lege despre casatoria civila; inse centrulu, adeca representantii poporatiunii catolice, combatu acestu projectu, care apoi fu datu unei comisioane de 14 membri spre censurare. Comisioanea insarcinata cu investigarea scandalosei cause a concesiunilor de calii ferrate, va presinta catus de curundu regelui reportul ei generale, despre ce se va inconscientia totu-odata si camer'a represen-tantilor si publicitatea. In cetatea Frankfurt a eruptu revolutiune. Mai multe sute de teneri meseriasi armati cu totu felul de arme, luita de aren-dulu stradele cetătii, napadira a supr'a bierierilor, nimicira si sfaramara totu, ce li era si potentia. Mari stricatiuni au facutu in strad'a Jidovilor; tumultul a fostu infricosatu, si fric'a locuitorilor respusa, astfelu in catus in trei dile 19, 20 si 21 Apr. dupa o lalta tota ostasimea nu numai era pre pecioru de resbellu, ci attacata fundu cu vehementia d'in partea rescolatilor, fu silita a dà focu, si se incinsa lupta fousmale. D'intre rescolati au ca-diatu impuscati vre o 40 insi, de trei

ori atati-a fura raniti, si vre 150 din-tre rescolati sunt prinsi. Ordinea d'abie s'a potutu restabili in catus. Addeverat'a causa a rescolei pana acum'a nu este conoscuta. Aceste bagu seama inca sunt fericiri secerate pre campulu de la Sedanu.

Serbi'a. Proiectat'a calatoria a junelui principe Milianu la Sultanulu d'in Constantinopole, a datu ansa la deosebite combinații ce facu unele diuari esterne. Diuariile guvernamentale si magiare d'in Ungari'a, deducu d'in aceasta projectata calatoria catre si mai catre si d'fcu, pline de bucurie, ca cerbicea nationalilor d'in Serbi'a s'ar fi frantu de fortia impregnarilor; ca illusioane si fantasie Serbiei, d'a ajunge a fi prin ajutoriulu Russiei, unu mare si poternic statu allu slavilor d'in Ungari'a si Turci'a s'ar fi prefacutu in fum, ca-ci Russi'a nu vré se scie nimic de tote aceste visuri nerealizabile (?) Se nu-i conturbam in orb'a loru bucuria pre fratii magiari, ca-ci destului va tormenta mai tardiu doreros'a loru desmagire.

Franci'a. Daca potemua cre-dimenti scirilor mai recente, apoi asta-di nu este secura neci allegerea lui Rémusat neci a lui Barodet. Fruntasii ambelor castre desvolta cea mai mare agitatiune, si si-dau tote nisuntie-pentru d'a reusit cu candidatul loru. Nu cu greu ni potemua imagina grandiositatea unei astfel de miscari electorale in Parisu, candu scimus ca in Franci'a votul universale este in flore. Partesani lui Rémusat au compusu „comite de activitate", cari voru arangiu si adunari de poporu publice, seau meetinguri. Barodet era se venina d'in Lionu la Parisu, fruntașii partidei salte inse i responsera se re-mana acolo, ca ci in Parisu nu este de lipsa presentia sa, si au compusu unu manfestu, subscrisu de Louis Blanc, Leone Gabetta, Peyrat, Brisson si Quinet-Edgar, in favorea lui Barodet si dreptu respunsu la manifestulu, publicat de Carnot, Martin, si Arago in favorea lui Rémusat. Unii afirma, ca Iuliu Favre, care se affa in Age-ri'a inca se va esprime prin epistolă in favorea candidatului lui Rémusat.

Mic'a partida a conservativilor inca incepe a se misca; comitetul ei a publicat unu circulariu, subscrisu de Larochefoucauld, Biscaia si admirariulu Chopart, in care recomenda cu tota caldur'a, candidarea lui Stoffel. In adunarea toturor monarcistilor au eruptu certe vehemente intre unii oratori legitimisti si bonapartisti. Atacuri si injurature contra republicanilor, a republicei, contra lui Thiers n'au lipsit.

In 19 Aprilie comisioanea permanente a tienutu siedintia sub presidiu lui Buffet. D'in partea guvernului au fostu presenti ministri Goulard si Fourton. Ne findu in stisu neci unu oratori, presedintele nutasi de catus amană siedint'a.

Anglia. In camer'a represen-tantilor ministrului presid. Gladstone respusse la una interpellare dechirandu, ca nu este addeverat, ca sfu nu approba seau tiené d'unu lucru bactellu subscriptiunile, ce s'au facutu intru ajutorarea Carlistilor; elle s'au facutu de unii cu scopu d'a instraină poterile amice si d'a amagi Europa in-trega despre addeverat'a tienuta a Angliei facia de insurectiunea carlisti. Anglia doresce a fi in pace cu terrele straine si deplange forte versarea de sange d'in Ispani'a.

In Leicestershire 20,000 baesi si alti lucheritori parasira lucrarile loru, cu scopu a storece urecarea lefelor. Lucheritorii democra-tici facu grandiose pregatiri pentru meetingulu (adunarea) ce voru tiené in 5 Maiu a. c. in Trafalgar-Square pentru a protesta contra tienutei guvernului anglese, care pana acum'a nu reconoscute inca Republica spania. Adunarea actionarilor societatilor american-

cane de telegrafie submarina primi resolutiunea, dupa care tote astfelii de societati aru avea a se fusiona intr-o singura societate comună.

Sciri electricice.

Madridu. 23. Aprilie. Guvernul decise a disolve comisioanea permanenta, pentru ca sustarea ei periclită liniscea publica. Asta-di sera unii voluntari, irritati a supr'a acestei comisioane, incercara a petrunde in sal'a congressului; Castelaru si alti ministri alergara a grigii pentru securitatea membrilor comisioanei.

Madridu. 24. Aprilie. Foi'a oficiale publica decretul prin care guvernul disolve comisioanea permanenta, pentru ca acesta a ajunsu a sorgintele neliniștei si a disordinei, provocandu conflicte prin pretensiuni nejustificate, la cari conflicte au participat chiaru si unii membri ai comisioanei. Guvernul va rectifică in nou'a constituanta disolverea comisioanei actuale.

Viena. 23. Aprilie. Cancelariul Andrassy dede mai multe prandiuri dupolalta, la cari au fostu invitati catre 40 membri ai delegatiunii; mem-pri poloni inca neci o data nau aflatu lipsa a se folosi de aceasta generositate.

Lotteria filantropica

pentru terminarea unicei beserice din Dev'a.

Sortituri 250 obiecte,

de aur, argintu, brondiu, cristallu, porcellanu, diverse metale, lemnuri pretioase, tabouri in oleiu bogatu incadrante, manufacture elegante si artistice lucrate, mai multe servicii de masa, de argintu, una brosa de trei-dieci galbeni, — tote obiectele in valoare de 3,500 florini. Nici unu obiect nu este de pretiu mai mic de 5 fl., cele mai multe valoredia 20—100 a

Pretiul unui losu e 50 cr.

Tragerea sorturilor va ave locu in lun'a lui Augusto 1873, in diu'a prima a adunarii generale a „Asociatiunii Transsilvane pentru cultur'a poporului romanu" in Dev'a.

Obiectele cescigate se voru spedui, reclamandu-se pana la 30 Septembrie a. c. — Bilete de lotteria se potu afila si la Dna Consstantia de Dunca-Schiu, presiden-ta comitet loteriei, in Dev'a.

Rogamă pre toti romani a sprinzi acestu pu de binefacere.

Buta de Vien'a de la 22. Aprilie, 1873.

5% metall.	71.70	Londra	109.
Imprum. nat.	74.50	Argintu	107.60
Sorti din 1860	104.75	Galbenu	5.17
Act. de brica	938.—	Napoleond'or	8.71%
Act. inst.	341.75		

Propriet. Cst. 1 red. respondet:

ALIMENTARIU ROMANU

Sifiliș și impotenti'a, ca vecine și de curundu-

se vor trata dupa metodelu homeopaticu de Dr. I. Grati, Pest'a, strad'a idolilor (Göttergasse) nr. 6, etajul II., us'a nr. 15, de la 2—5 ore dupa media-di.

Aceste morburi se trateaza a desse ori in modulu celu mai usioru eu dose mari de iod si argintiu viu, si acesta se face numai spre ajungerea unui rezultat momentanu. Pacientii vindecati in modulu acestu-a voru cadé in curundu seu mai tardiu in morburile col mai infrosciate, incat inca in adunacele betu-netic voru avea dorere, a suffieri greu de co-scenicile acestei tratari usioru si superficie Scutu contr'a acestor felii de pericole ofe metodelu de tratare homeopaticu, care, precu este cunoscutu, nu numai ca vindeca doar cele mai invecite, ci effectulu lui este as de binefacitoriu, incat nu lassa nici cea mica temere de urmari relle. Diet'a ce se rescrie este simpla si usioru de tienutu.

6—12